

КАФЕДРА ДЕРЕВ'ЯНИХ ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Фах (підготовка магістерської виконавської програми) Саксофон

Освітній ступінь	магістр
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво» Саксофон

Курс	1-2
Семестр	1-3

Статус	<u>обов'язкова</u>
Форма контролю	<u>екзамен</u> / атестаційний іспит

ECTS	10
Годин	300
Індивідуальні заняття	98
Самостійна робота	204

Інформація про викладача

ПІБ	Мимрик Михайло Романович, в.о. професора, проректор з виховної, творчої роботи та міжнародних зв'язків, НМАУ імені П.І.Чайковського, Народний артист України
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=vopzekAAAAAJ
e-mail	mymrykmr@ukr.net

Мета та завдання курсу

Метою навчальної дисципліни **Фах (підготовка магістерської виконавської програми)** є підготовка фахівців освітнього ступеня «Магістр музичного мистецтва» (спеціалізація Оркестрові духові та ударні інструменти).

Завдання:

- надання студенту фундаментальних професійних знань і навичок;
- виховання фахівця обізнаного у проблематиці споріднених мистецьких галузей знань;
- виховання музиканта, здатного глибоко відчувати і мислити, любити свою професію, такого, що має прагнення до подальшого самовдосконалення.

Студент повинен засвоїти і знати:

- основи теорії та методології інтерпретації інструментальних творів;
- методи роботи над творами різних жанрів та стилів (соло, в ансамблі, оркестрі);
- психологію виконавської та педагогічної діяльності;
- норми професійного етикету та артистичної культури;
- історію виконавства на духових інструментах.

Магістр повинен мати комплекс навичок та вміти:

- застосовувати різноманітні виконавські техніки та прийоми, які забезпечують якісне звуковидобування та звуковедення;
- використовувати здобуті знання та навички під час сольного музикування, а також під час гри у ансамблі, оркестрі;
- грати («читати») з аркуша;
- самостійно опановувати та інтерпретувати музичні твори;
- швидко запам'ятовувати (вивчати на пам'ять) музичні твори;
- використовувати нетрадиційні засоби виразовості (мікрохроматика, багатозвуччя, тощо);
- грати на споріднених інструментах (сопрано, альт, тенор і баритон саксофони)

Підсумковими формами контролю з дисципліни **Фах (підготовка магістерської виконавської програми)** за професійним та творчим розвитком студентів освітнього ступеня «Магістр» є іспити у 1 – 2 семестрах, державний іспит наприкінці 3 семестру. Крім того, протягом кожного семестру студент освітнього ступеня «Магістр» мусить не менше одного разу виступити в академічному концерті з спеціально підготовленою програмою, що створює певну ритмічність сценічного досвіду та виступає своєрідним аналогом обов'язкового семінару.

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та її специфіки, засвоєння матеріалу використовується електронна пошта (e-mail), FB-месенджер, Viber, Googl meet, Zoom, а також навчальна платформа MOODLE.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань тощо.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ЗК 3.** Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- ЗК 4.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК 6.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК 7.** Здатність до міжособистісної взаємодії;
- ЗК 8.** Здатність працювати в міжнародному контексті;
- ЗК 9.** Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

- СК 1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції;
- СК 2.** Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду;
- СК 3.** Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики;
- СК 4.** Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській / композиторській / педагогічній діяльності;

- СК 5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації;
- СК 6.** Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти;
- СК 7.** Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету;
- СК 8.** Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного/навчального матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1** Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності;
- ПРН 3** Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві;
- ПРН 4** Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків;
- ПРН 5** Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію;
- ПРН 6** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських та педагогічних інтерпретацій;
- ПРН 7** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- ПРН 8** Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача;
- ПРН 9** Здійснювати ефективне управління мистецькими проектами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення;
- ПРН 10** Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики.

Перелік тем

Тема 1. Технологічні складові виконавської майстерності
Тема 2. Раціональна постановка: компоненти та різновиди
Тема 3. Виконавські манери: традиції та специфіка
Тема 4. Виконавські стилі
Тема 5. Стильові особливості виконавських жанрів
Тема 6. Складові виконавської майстерності
Тема 7. Професійна етика музиканта-виконавця
Тема 8. Сучасні форми виконавської діяльності
Тема 9. Тенденції розвитку сучасного виконавства на духових інструментах
Тема 10. Українські національні традиції у сучасному академічному виконавстві
Тема 11. Провідні школи виконавства

Тема 12. Дослідження та накопичення репертуару як складова виконавської майстерності

Форми та технології навчання

Базова форма навчання визначена навчальним планом (очна, денна).

В сьогочасних реаліях пандемії в освітньому процесі запроваджена змішана форма навчання як синтез онлайн та офлайн форм.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються студенту.

Методи контролю

Підсумковими формами контролю з дисципліни **Фах (підготовка магістерської виконавської програми)** за професійним та творчим розвитком студентів освітнього ступеня «Магістр» є іспити у 1 – 2 семестрах, атестаційний іспит наприкінці 3 семестру. Крім того, протягом кожного семестру студент освітнього ступеня «Магістр» мусить не менше одного разу виступити в академічному концерті з спеціально підготовленою програмою, що створює певну ритмічність сценічного досвіду та виступає своєрідним аналогом обов'язкового семінару.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Академічний концерт	30
2.	Відвідування занять	20
3.	Атестаційний іспит	50
4.	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

90-100-А (відмінно) – відповідає яскравій грі саксофоніста із якісною реалізацією всіх технологічних компонентів виконавської майстерності;

82-89-В (добре) – відповідає якісному виступу саксофоніста, але з наявністю незначних недоліків;

74-81-С (добре) – відповідає впевненому виступу саксофоніста, але з наявністю певних вад;

64-73-Д (задовільно) – наявність значних вад у грі виконавця;

60-63-Е (задовільно) – представлені твори не відповідають вимогам НМАУ, наявність значних вад у грі виконавця;

35-59-ФХ (незадовільно) – рівень виконання твору студентом не відповідає вимогам НМАУ.

1-34 - F (незадовільно) - Студент не засвоїв матеріал програми внаслідок порушення навчальної дисципліни та неприпустимого ставлення до предмета.

Інклюзивне навчання

Передбачене викладання навчальної дисципліни для студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою (за потреби)

За потреби навчальна дисципліна може викладатися англійською мовою. За бажанням студентів допускається вивчення матеріалу за допомогою англomовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Неформальна освіта

Впродовж вивчення навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент (Саксофон)» передбачається участь студентів у науково-методичних, практичних конференціях, конкурсах творчих робіт, майстер класах, відвідування культурно-мистецьких проєктів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів тощо.

Рекомендована література:

1. Апатський В. Історія духового музично-виконавського мистецтва.— К.: ТОВ «Задруга», 2010. – 320 с.
2. Апатський В. Основи теорії та методики духового музично-виконавського мистецтва. – Навчальний посібник. – К., НМАУ ім. П.І.Чайковського, 2006. – 432 с.
4. Вовк Р. Деякі нетрадиційні засоби виразності сучасного кларнетового виконавства. – Музичне виконавство: вип. 8 . Науковий вісник НМАУ, Київ, 2000.
5. Вовк Р. Історія, акустична природа і виразні можливості аплікатури кларнета: Дис. канд. мистецтвознавства, 17.00.03 – К., 2004
6. Вовк Р. Оптимізація аплікатур як дієвий засіб вирішення завдань темброво-динамічної рівності звукоряду та пальцевої техніки кларнетиста. – Теоретичні та практичні питання культурології: Зб. наук. статей. Вип. ХУІІІ. – Мелітополь, 2005.
7. Волков М.В., Пушечников І.Ф. Про питання звуковидобування на язичкових інструментах // Теорія і практика гри на духових інструментах. К.: Музична Україна, 1989. - С.13 - 26.
8. Гуменюк А. Українські музичні інструменти. - К.: Наукова думка, 1967. - 243с.
9. Гурфинкель В. Школа гри на кларнеті. - К.: Мистецтво, 1965. - 229с.
10. Мюльберг К., Дагилайська Е. Із історії виконавства на духових інструментах в Одесі // Теорія і практика гри на духових інструментах: Зб. статей. - К.: 1989. - С.122 - 136.
11. Мюльберг К. Теоретичні основи навчальної гри на кларнеті. - К.: Музична Україна, 1975. -55с.
12. Носов В. Методика навчання гри на духових інструментах // Програма та рекомендації. - Львів: Лаб. операт. поліграф. ЛДК, 1991. - 29с.
13. Олексій В. Безперервне дихання під час гри на кларнеті // Питання музичного виконавства і педагогіки: Праці київської консерваторії. - К., 1979. - С.91 - 95.
14. Юцевич Є. Музичні інструменти сучасного симфонічного оркестру. - К.: Музична Україна, 1962. - 34с.
15. Юцевич Ю. Словник музичних термінів. - К.: Музична Україна, 1977. - 206с.
16. Aschoff Volker. Experimentelle Untersuchungen an einer Klarinette // Acustische Zeitschrift, Heft 2, November, 1936. - S.77 - 93.

17. Backus John. Vibrations of the reed and air column in the clarinet //JASA. - 1961. - Vol. 18. - №6. - p.806 - 809.
19. Bartolozzi B. New sounds for Woodwind. - London: Oxford University Press, 1967. - 133p.
20. Dunbar R. Treatise on the clarinet. - London, Oxford University Press, 1939. - 217p.
21. Eberst A. Klarinet od A do Z. - Krakov, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1971. - 215s.
22. Farmer J. Multiphonics and other contemporary Clarinet Techniques. Rochester N.Y., 1981. - 139p.
- 1973.- vol.7., №2. - p.89 - 96.
23. Heida T. Szkoła na Klarnet. Polskie Wydawnictwo Muzyczne. Krakow, 1972, -128s.
24. Richards E. The Clarinet of the Twenty - first Century: Exploitation of New Instrumental Resources Based on Principles of Acoustics. - 89 Dewey Avenue, Fairport. 1991. - 189p.
25. Ridenour T. The Annotated Book of Altissimo Clarinet Fingerings. -Zebbans Corp., 1986. - 78p.
26. Singer Zawrense. Woodwind Development, A monophonic and Multiphonic Point of View // Woodwind World, (june 1975), vol.14. - P.21 - 49.